

Bemærkninger til lovforslaget.

Lov nr. 219 af 11. juni 1954 om ungdomsundervisning m. v. fastsætter i sin slutbestemmelse, at loven skal forelægges folketinget til revision senest i folketingsåret 1959/60.

Under hensyn til, at de af loven omfattede skoleformer og fritidsforanstaltninger var genstand for en indgående behandling i den af undervisningsministeriet i 1948 nedsatte kommission, der afgav betænkning i 1952, og under hensyn til, at loven i de 5 år, der er forløbet siden dens ikrafttræden, i det store og hele har virket tilfredsstillende, har undervisningsministeriet ikke fundet det påkrævet ved denne lejlighed at foranstalte en ny kommissionsbehandling. Man har derimod indhentet skriftlige udtalelser fra amtsuniversitetsnævne og yderligere ført forhandlinger med repræsentanter for disse samt med repræsentanter for oplysningsforbundene, Dansk aften- og ungdomsskoleforening, Foreningen af frie ungdoms- og efterskoler, ungdomskostskolerne m. fl. Endvidere har man ved udarbejdelsen af nærværende lovforslag foretaget en koordinering med forslaget til lov om erhvervsuddannelse af ikke-faglærte arbejdere og forslaget til lov om beskæftigelse og uddannelse af unge, og der har herom været ført forhandlinger med arbejdsministeriet.

Ungdomsskolens undervisningsmæssige forhold m. m.

For ungdomsskolen gør sig særlige forhold gældende, som har medført, at man har måttet foretage ændringer af mere gennemgribende karakter ved indførelse af en udvidet almen uddannelse, en mere erhvervsbetonet samt en egentlig erhvervspræget uddannelse. De foreslåede ændringer må også ses i relation til den nye folkeskolelov og de store årganges uddannelsesproblemer.

Den af arbejdsministeriet i marts 1957 nedsatte kommission om uddannelse af ikke-faglærte arbejdere peger i sin i april 1959 afgivne betænkning på nødvendigheden af, at der tilbydes de unge — foruden en almindelig undervisning — dels en erhvervsbetonet undervisning, dels en erhvervspræget, branchebetonet uddannelse, således at der også for dem kan bygges en naturlig bro fra skole til erhvervsliv.

Ministeriet er med kommissionen enig i, at ung-

domsskolen bør udbygges med de anførte formål for øje, idet man navnlig må tillægge det betydning, at de unge, for hvem der hidtil har været et tomrum i uddannelsesmæssig henseende, får mulighed for en erhvervspræget uddannelse, der stiller dem mere lige med de af deres jævnaldrende, der får en lærlingeuddannelse eller anden form for systematisk, praktisk eller teoretisk, uddannelse. Man har derfor foreslået loven ændret og udbygget i overensstemmelse hermed, jfr. navnlig §§ 1 og 2 med dertil hørende bemærkninger.

I forslaget opstilles tre forskellige typer af ungdomsskoler:

1) *Den almene ungdomsskole for unge mellem 14 og 18 år, jfr. § 2 c) 1).*

2) *En erhvervspræget ungdomsskole for unge i 16-17 års alderen, jfr. § 2 c) 2).*

3) *En 2-årig ungdomsskole for unge i alderen 14-18 år og som i indhold og med hensyn til rettigheder svarer til folkeskolens 8. klasse eller til 9. klasse, jfr. § 2 c) 3).*

For at give plads for de nye former for uddannelse har man suppleret ungdomsskolens formålsbestemmelse med, at ungdomsskolen skal dygtiggøre de unge til erhvervs- og samfundslivet.

Ligesom ved tidligere lovforslag har også ved denne lejlighed spørgsmålet om indførelse af obligatorisk undervisning for ungdommen været overvejet, men bl. a. under hensyn til, at der ikke ved vedtagelsen af folkeskoleloven af 7. juni 1958 blev gennemført nogen bestemmelse om udvidelse af undervisningspligten ud over det 14. år, anser man det ikke for formålstjenligt at stille forslag om en obligatorisk ungdomsskoleundervisning. For at fremme deltagelsen i den frivillige undervisning har man tilstræbt at gøre de bestemmelser, der kan tilskynde de unge til at søge undervisningen, så effektive som muligt. De yderligere erfaringer, der herigennem indhøstes, vil også være af værdi ved eventuelle senere overvejelser med henblik på indførelse af en udvidet undervisningspligt.

Man må tillægge det afgørende betydning for tilslutningen til og udbyttet af den frivillige ungdomsskoleundervisning, at undervisningen indrettes som dagundervisning, hvilket i realiteten nødvendiggør, at de unge må have frihed fra deres arbejde